

مدیر کل دفتر امور میگو و آبزیان آب شور سازمان شیلات ایران از اتمام برداشت میگو در استان سیستان و بلوچستان واقع در سواحل مَکَران محدوده شهرستان چابهار خبر داد و گفت: امسال شاهد افزایش ۶۴ درصدی تولید میگو در این استان بوده‌ایم.

به گزارش اقتصادسرآمد، مهرداد محمدی دوست از اتمام برداشت میگو در استان سیستان و بلوچستان واقع در سواحل مَکَران محدوده شهرستان چابهار خبر داد و به مانا گفت: امسال شاهد افزایش ۶۴ درصدی تولید میگو در این استان بوده‌ایم.

مدیر کل دفتر امور میگو و آبزیان آب شور سازمان شیلات ایران، مجموع برداشت میگوی استان سیستان و بلوچستان را ۴ هزار و ۴۰۰ تن اعلام کرد و بیان داشت: امسال در سواحل مَکَران در مجموع ۵۹۲ هکتار مزرعه پرورشی زیر کشت میگو رفته بود.

وی با اشاره به اینکه استان سیستان و بلوچستان امسال رتبه سوم تولید را در میان هفت استان ساحلی کشور به خود اختصاص داده است، اظهار امیدواری کرد: روند افزایشی تولید در این استان ادامه یابد و سال آینده نیز شاهد رونق صنعت پرورش میگو در این استان باشیم.

به گفته این مقام مسئول در سازمان شیلات ایران، پرورش دهندگان میگو در استان سیستان و بلوچستان از هم اکنون در حال تدارک و آماده سازی مزارع برای تولید سال ۱۴۰۵ هستند.

بیمه در عمق آب؛ چالش‌های پرورش ماهی در قفس روی میز بررسی

در نشست تخصصی، مشکلات بیمه‌ای پرورش ماهی در قفس با حضور نمایندگان شیلات، بیمه و بخش خصوصی بررسی شد. به گزارش اقتصادسرآمد از روابط عمومی سازمان شیلات ایران و بنا به اعلام دفتر برنامه‌ریزی و بودجه سازمان، جلسه‌ای با حضور نمایندگان سازمان شیلات، صندوق بیمه کشاورزی، استان‌های ساحلی و فعالان بخش خصوصی برگزار شد تا مشکلات بیمه‌ای واحدهای پرورش ماهی در قفس مورد بررسی قرار گیرد.

در این نشست، شرایط بیمه‌پذیری واحدهای فعال پرورش ماهی در قفس و چالش‌های اجرایی طرح از جمله نحوه ارزیابی خسارات ناشی از پارگی تور، شکستگی قفس و سایر عوامل محیطی بررسی شد. بر اساس تصمیمات جلسه، مقرر شد پرورش دهندگان نسبت به ثبت وضعیت تور و قفس و میزان غذایی اقدام کنند تا در زمان بروز خسارت، مستندات لازم برای ارزیابی و جبران خسارت در اختیار بیمه‌گر قرار گیرد.

همچنین موضوعات مربوط به عوامل خطر طبیعی مانند طوفان، تندباد و شدت جریان آب مطرح و مقرر شد، استفاده از داده‌های ماهواره‌ای هواشناسی جهانی (ACMWF) برای بررسی پارامترهایی نظیر سرعت و جهت بساد، ارتفاع و دوره موج در زمان ارزیابی خسارت در دستور کار صندوق بیمه قرار گیرد.

سید گروه صنایع دریایی - صنعت لنج‌سازی از دیرباز در ایران به شیوه سنتی (ساخت شناورهای چوبی) در کرانه‌های خلیج فارس و دریای عمان رایج بوده و از صنایع بومی بندرهای جنوب کشور به‌ویژه در جزیره قشم و بندر کنگ است. لنج‌سازی چوبی یکی از کهن‌ترین و مهم‌ترین میراث‌های فرهنگی ناملموس ایران است که در فهرست یونسکو به‌عنوان یک صنعت در خطر ثبت شده است. لنج‌سازی چوبی یکی از قدیمی‌ترین و بومی‌ترین صنایع دریایی جنوب کشور است که ریشه در زندگی، تجارت و فرهنگ دریامحور مردم این منطقه دارد. لنج‌های چوبی در جزیره قشم، بندر کنگ و سایر نواحی ساحلی نوار شمالی خلیج فارس در سال‌های اخیر به کشورهای نظیر عمان، قطر و امارات صادر شده‌اند و همچنان مقاصباتی در بازارهای بین‌المللی دارند.

به گزارش اقتصادسرآمد، صنعت لنج‌سازی میراث کهن ساکنان نوار شمالی خلیج فارس که با الهام گرفتن از نیازها، هنر و فرهنگ بومی مردم این نواحی توانسته بود در طول قرن‌ها خود را با مقتضیات زمان تطبیق دهد و بخش قابل توجهی از بازار حمل‌ونقل منطقه را در اختیار بگیرد، به دلایل مختلف از جمله مدرنیزه‌شدن این صنعت در حال کمرنگ‌شدن است. در سال‌های نه‌چندان دور وجود کارگاه‌های مختلف لنج‌سازی و ایجاد مشاغل مرتبط به این صنعت، زمینه جذب و کارآفرینی برای نیروهای زیادی را در نواحی ساحلی فراهم کرده بود و در زندگی و فرهنگ مردم این منطقه از جایگاه و پیشینه والایی برخوردار بوده است. خلیج فارس نه‌تنها یک پهنه آبی استراتژیک، بلکه گهواره‌ای برای تمدن‌های دریایی ایران محسوب می‌شود. در این میان، لنج‌سازی یکی از مهم‌ترین مهارت‌های سنتی مردمان این منطقه است که نسل به‌نسل حفظ و منتقل شده است. لنج‌های چوبی که با دست‌های توانمند استادکاران ایرانی ساخته می‌شوند، قرن‌هاست که در آب‌های خلیج فارس به حرکت درآمده و به‌عنوان نمادی از هویت فرهنگی و میراث جهانی ایرانیان شناخته می‌شوند. بااین‌حال، این هنر اصیل امروزه با چالش‌هایی مانند جایگزینی شناورهای فایبرگلاس، هزینه‌های بالای ساخت، کاهش تقاضا و فراموشی مهارت‌های سنتی مواجه است. لنج‌سازی در خلیج فارس ریشه‌ای چندصدها دارد و از

یک میراث ناملموس در معرض فراموشی، «سرآمد» گزارش می‌دهد؛

لنج‌های چوبی ایران در خطر انقراض

پایان ۱۲سال انتظار برای تولد لنج چوبی در بندر کنگ

به دریا، فرهنگ دریایی جنوب را زنده نگه داشت. این فعال میراث دریایی تأکید کرد: «در حال حاضر تنها دو لنج چوبی از نسل اصیل لنج‌سازی ایران باقی مانده است؛ یکی در بندر کنگ و دیگری در کارگاه گوران. این یعنی ما در آستانه انقراض یک هنر صنعت هزارساله هستیم؛ صنعتی که بخش مهمی از تاریخ و هویت مردمان جنوب را شکل داده است.» پوزن در پایان با بیان اینکه «لنج چوبی فقط یک سازه نیست، بلکه روح جمعی مردمان دریاست» گفت: «اگر امروز برای حفظ استادکاران و بازآفرینی کارگاه‌های لنج‌سازی اقدام نکنیم، فردا حتی در موزه‌ها هم کسی نخواهد دانست این لنج‌ها چگونه ساخته می‌شدند. این لنج تازه به آب افتاده، آخرین فریاد چوب بر ساحل است؛ نشانه‌ای از فرهنگی است که اگر اکنون حمایت نشود، با موج بعدی به فراموشی سپرده خواهد شد.»

لنج چیست؟

لنج‌ها قایق‌های چوبی‌سای بادیانی یا موتوری هستند که از گذشته‌های دور برای حمل‌ونقل کالا، ماهیگیری و حتی سفرهای طولانی در دریای خلیج فارس استفاده می‌شدند. ایرانیان به‌ویژه در شهرهایی مانند بندرعباس، قشم، بوشهر و هرمزگان از چوب ساج، چوب کنار و مواد محلی برای ساخت لنج‌های بادوام بهره می‌بردند. فرایند ساخت لنج‌ها کاملاً سنتی و به‌صورت دستی انجام می‌شود. استادکاران این صنعت، با تجربه‌ای که از نسل‌های گذشته به ارث برده‌اند، بدون نقشه‌های مهندسی و تنها براساس دانش بومی، لنج‌هایی مقاوم می‌سازند که در برابر امواج سهمگین خلیج فارس دوام می‌آورند.

مهارت‌های مرتبط با ساخت، تعمیر و دریانوردی لنج‌ها در میان دریانوردان و استادکاران نسل به نسل منتقل شده است و ادبیات شفاهی، آوازها و اصطلاحات خاص دریانوردی بخشی جدایی‌ناپذیر از این میراث فرهنگی است. فرهنگ دریانوردی ایران شامل اصطلاحات ویژه، شعرها، آوازهای دریانوردی و داستان‌هایی است که بخشی از ادبیات شفاهی و موسیقی سنتی مردمان جنوب ایران را تشکیل می‌دهد.

لنج‌سازی بخشی از هویت و فرهنگ دریایی ایران است که استادکاران بدون استفاده از نقشه‌های ساحلی حفظ شده است. این صنعت نه‌تنها نشان‌دهنده دانش سنتی و مهارت‌های بومی ایرانیان است، بلکه به‌عنوان نمادی از ارتباط دیرینه ایرانیان با دریا و تجارت دریایی شناخته می‌شود. ساخت لنج‌های چوبی کاملاً رایج به دانش سنتی استوار است و استادکاران بدون استفاده از نقشه‌های مدرن و صرفاً با تکیه بر تجربه و دانش بومی، لنج‌هایی مقاوم می‌سازند که با شرایط دریایی منطقه سازگار هستند.

تولد یک لنج پس از ۱۲سال انتظار

علی پوزن، مدیر پروژه‌های موزه لنج گوران و فعال میراث دریایی جنوب در گفت‌وگو با «اقتصاد سرآمد» از به آب انداختن یکی از آخرین لنج‌های چوبی ایران در بندر تاریخی کنگ خبر داد و نسبت به خطر انقراض کامل این صنعت بومی هشدار داد. او گفت: فرایند ساخت این لنج ۱۲سال به طول انجامیده و اکنون تنها دو لنج چوبی از نسل اصیل این صنعت در سراسر جنوب کشور باقی مانده است. به گفته این فعال میراث فرهنگی؛ ساخت این لنج که تناژ آن به ۶۰۰ تن می‌رسد، از ۱۲سال پیش در کارگاه مرحوم عبدالله ابراهیمی آغاز شده و در طول این سال‌ها به دلیل کمبود نقدینگی و نبود حمایت از استادکاران، بارها متوقف شده بود.

«پوزن» افزود: «این لنج با چوب‌های اصیل و مقاوم ساج، بالاو، کُرت و کنار ساخته شده و حاصل دست‌های استادانی است که بسیاری از آنان امروز دیگر در میان ما نیستند. استاد فرمان و تخته، مرحوم وحید از چابهار بود؛ استاد کلفات و لامی، مرحومان صالح و مسلم از جزیره و سرمهندسی به آبان‌داز را استاد عیسی هدری از گوران برعهده داشت.»

او با اشاره به اینکه یکی از شرکای این لنج، مرحوم یعقوب سنن آقا بوده که فرزندانش آقای عبدالرحیم عبدالحمید و شریک پدرشان محمدحسین جودار، افزود: «این لنج نه‌تنها یادگار استادکاران فقید، بلکه میراث نسلی است که با عشق

دانش ساخت لنج در آستانه انقراض

«دانش ساخت لنج و دریانوردی با لنج در خلیج فارس» در سال ۱۳۹۰ در فهرست «میراث در خطر یونسکو» ثبت شد. سال ۱۳۹۹ پایگاه میراث دریانوردی ایران در گزارشش به سازمان جهانی یونسکو، تلاش کرد اقدامات حفظ و احیای این دانش را معرفی و ثابت کند که دانش ساخت لنج و دریانوردی در معرض خطر نیست. هرچند گفته می‌شود همه این اقدامات به چاپ یک کتاب و ساخت دومستند از این دانش، محدود شده است. در طول ۱۴سالی که «مهارت‌های سنتی لنج‌سازی و دریانوردی ایرانی در خلیج فارس» در یونسکو ثبت شده، روند انقراض این میراث ناملموس ایرانی نه‌تنها متوقف با حتی کند نشده که جایگزینی لنج‌های فایبرگلاس، انقراض نسل استادکاران ایرانی و کاهش کارگاه‌های لنج‌سازی، استفاده از نیروی کار ارزان و پاکستانی و به واسطه آن، رواج و جایگزینی دانش لنج‌سازی پاکستانی‌ها، مهارت لنج‌سازی ایران را در تهدید بیشتری قرار داده است. در پاره‌ای مواقع، حتی وجود مصوبه‌هایی مثل محدودیت تردد و سوخت لنج‌های چوبی و سنتی در دریا، حیات این میراث باستانی ایران را به چالش کشیده است.

میراثی ناملموس در معرض فراموشی

با پیشرفت فناوری و ورود قایق‌های فایبرگلاس، استفاده از لنج‌های چوبی کاهش یافته و بسیاری از کارگاه‌های سنتی لنج‌سازی تعطیل شده‌اند. علاوه بر این، هزینه بالای

بازتاب

پوستر نخستین اجلاس استانداران ساحلی دریای خزر رونمایی شد

حق شناس: اجلاس استانداران حاشیه خزر فرصتی برای هم‌افزایی اقتصادی کشورهای ساحلی است

سید استاندار گیلان اعلام کرد: برگزاری اجلاس استانداران حاشیه دریای خزر فرصتی ارزشمند برای گسترش تعاملات اقتصادی، فرهنگی و ترانزیتی میان استان‌های ساحلی شمال کشور است.

به گزارش اقتصادسرآمد، هادی حق شناس در مراسم رونمایی از پوستر نخستین اجلاس استانداران استان‌های ساحلی کشورهای حاشیه دریای خزر با بیان اینکه این اجلاس مصوبه دولت است و برای نخستین بار در کشور برگزار می‌شود، گفت: گیلان در این رویداد میزبان حدود ۱۴ استاندار، ۱۰ سفیر و جمعی از وزرا و معاونان آن‌ها خواهد بود که حضور این چهره‌ها فرصتی ارزشمند برای نمایش ظرفیت‌های استان محسوب می‌شود. حق شناس از اتخاذ تمهیدات لازم برای برگزاری باشکوه این اجلاس خبر داد و با اشاره به انتخاب رشت به عنوان شهر خلاق خوراک در یونسکو، افزود: این عنوان نمادی از عمق فرهنگی مردم گیلان است و خلایقیت بانوان گیلانی در حوزه خوراک بخشی از هویت تاریخی استان به شمار می‌آید.

وی ادامه داد: تلاش داریم در این اجلاس که با شعار «خزر، پل دوستی و توسعه منطقه‌ای» برگزار می‌شود، فرهنگ، نوآوری و ظرفیت‌های اقتصادی و گردشگری گیلان را به شکلی فشرده اما ماندگار معرفی کنیم تا نتایج آن در سطح ملی و بین‌المللی قابل لمس باشد. استاندار گیلان با اشاره به ابعاد سیاسی و اقتصادی این رویداد تصریح کرد: در شرایطی که کشور با تحریم‌های ظالمانه مواجه است، برگزاری چنین اجلاسی در گیلان می‌تواند پیام روشنی از پویایی دیپلماسی منطقه‌ای جمهوری اسلامی ایران باشد.

وی بیان کرد: هدف اصلی از این نشست، تقویت مبادلات کالا، تجارت دریایی و توسعه ارتباطات اقتصادی میان کشورهای حوزه دریای خزر است تا گیلان به محور اصلی تعاملات منطقه‌ای در شمال کشور تبدیل شود. حق شناس با بیان اینکه گیلان استانی منحصr به‌فرد از نظر ظرفیت‌های اقتصادی و گردشگری است، اضافه کرد: این استان علاوه بر پیشینه فرهنگی غنی، در حوزه‌های کشاورزی، تجارت و صنعت نیز جایگاه و یژه‌ای دارد.

وی همچنین با اشاره به سفرهای اخیر سفیران کشورهای چون چین، لهستان، قزاقستان، عراق و روسیه به گیلان گفت: این رفت و آمدها، نشان‌دهنده جایگاه روبه‌شد گیلان در مسیر تبدیل شدن به محور اقتصادی و بازرگانی شمال کشور است و باید از این فرصت برای توسعه ارتباطات خارجی بهره گرفت. استاندار گیلان افزایش صادرات محصولات بومی همچون مرکبات و زیتون و جذب گردشگران خارجی را زمینه‌ساز تحول اقتصادی استان دانست و تأکید کرد: تحقق این اهداف، گیلان را در مسیر توسعه پایدار قرار می‌دهد.

دریچه

سرلشکر صفوی در پیش‌همایش «بسپج، توسعه وامنیت پایدار جنوب‌شرق کشور:

تحقق چشم‌انداز «ایران ۱۴۲۴» نیازمند تهیه طرح جامع آمایش سواحل مَکَران و جنوب‌شرق است

سید رئیس پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس شهید سلیمانی با بیان اینکه سواحل مَکَران و جنوب‌شرق کشور، بهشت گمشده ایران است، گفت: آنچه در شأن ملت ایران است ساختن ایرانی قدرتمند، پیشرفته، امن و مستقل در چشم‌انداز ۲۰ ساله ایران ۱۴۲۴ است و کلید رمز این مهم، توجه به استراتژی دریامحور و داشتن طرح جامع آمایش سواحل مَکَران و جنوب‌شرق است.

به گزارش اقتصادسرآمد، سردار سرلشکر پاسدار «سید یحیی صفوی» دستیار و مشاور عالی فرمانده کل قوا و رئیس پژوهشگاه علوم و معارف دفاع مقدس شهید سپهبد حاج قاسم سلیمانی، در پیش‌همایش «بسپج، توسعه و امنیت پایدار جنوب‌شرق کشور، با بیان اینکه، اعتقاد راسخ دارم آنچه در شأن ملت بزرگ ایران است ساختن ایرانی قدرتمند، پیشرفته، امن و مستقل در چشم‌انداز ۲۰ ساله ایران ۱۴۲۴ است، اظهار داشت: کلید رمز این مهم، توجه به استراتژی دریامحور و داشتن طرح جامع آمایش سواحل مَکَران و جنوب‌شرق است.

سرلشکر صفوی گفت: سواحل مَکَران و جنوب‌شرق کشور، بهشت گمشده ایران است؛ سواحل فیروزه‌ای و کوه‌های مریخی چابهار و پدیده گل‌افشان اطراف چابهار واقعاً کم‌نظیر است.

دستیار و مشاور عالی فرمانده کل قوا، شجاعت تصمیم‌گیری در سطح ملی برای جذب سرمایه‌گذاری بزرگ داخلی و خارجی را امری مهم در رسیدن به اهداف کشور در این منطقه دانست و افزود: برای آمایش جنوب‌شرق کشور قطعاً امنیت پایدار سخن اول است.

سرلشکر صفوی با اشاره به اینکه به‌حول و قوه الهی این منطقه می‌تواند در بیست سال آینده یعنی تا سال ۱۴۲۴ شمسی احتمالاً جایگزین اقتصاد نفتی ایران شود، افزود: به ندرت می‌توان در مقیاس جهانی، منطقه‌ای مهم‌تر از جنوب‌غرب آسیا و ایران پیدا کرد؛ در کشور ما، منطقه جنوب‌شرق مرکب از استان‌های خراسان‌جنوبی، سیستان و بلوچستان، کرمان و بخشی از هرمزگان با داشتن بیش از هفتصد کیلومتر کرانه‌های دریای عمان و خلیج فارس، با برخورداری از موقعیت ژئواکونومیکی، ژئوپلیتیکی، ژئوکالچر و ژئواستراتژیک می‌تواند اصلی‌ترین پایه پیشرفت و آبادانی و قدرت ایران در چندین سال آینده باشد و حتی جایگزین اقتصاد نفتی ما شود. فرمانده سابق کل سپاه تصریح کرد: مدت‌هاست حرکت جامعه جهانی به‌گونه‌ای است که از نظر استراتژیست‌های جهانی؛ سیاست خارجی، اقتصاد، فرهنگ، امنیت و فناوری‌های علوم جدید، اساس برنامه‌ریزی‌های راهبردی ملی و منطقه‌ای برای عبور از شرایط نامطلوب و رسیدن به شرایط مطلوب شده است.